

Eurolab – Pollab
Międzynarodowe Seminarium poświęcone materiałom odniesienia

Akredytacja w Polsce – Rola Rady ds. Akredytacji

dr Wojciech Henrykowski

Warszawa, 02.04.2014 r.

Początki akredytacji w Polsce – Rok 1990

- Publikacja norm EN serii 45000:1989 (grudzień 1990).
- Wydanie przez Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości Zarządzenia nr 45 z 11.07.1990 r. dotyczącego trybu kwalifikacji wyrobów, zawierającego załącznik z instrukcją akredytacji jednostek badawczych.
- Upoważnienie Centralnego Biura Jakości Wyrobów do prowadzenia akredytacji.
- Prowadzenie szkoleń dla pracowników laboratoriów (EN 45001, ISO/IEC 25).
- Prowadzenie szkoleń dla auditorów wg wymagań ISO 10011 : 1990. Pierwsze szkolenie we współpracy z AFNOR/RELE, BSI. Pierwsi auditorzy w 1992 roku.
- Zarządzenie nr 8 Prezesa Głównego Urzędu Miar z 19.03.1997 r. w sprawie trybu akredytacji laboratoriów pomiarowych.

Pierwszy certyfikat akredytacji

- Centralne Laboratorium Urzędu Dozoru Technicznego w Poznaniu
- Audit przeprowadzony w oparciu o wymagania normy EN 45001:1990 „Ogólne zasady działania laboratoriów badawczych” i Przewodnik ISO/IEC 25 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji technicznych laboratoriów badawczych”.
- Zespół auditorów liczył 4 osoby.
- Certyfikat został wydany w dniu 8 września 1992 r.

Certyfikat został wydany
w dniu
8 września 1992 r.
(po działaniach
korygujących)

Przedstawiciele Centralnego Biura Jakości a później Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji uczestniczą w posiedzeniach (jako obserwatorzy).

- **EAC** European Accreditation of Certification
- **EAL** European Cooperation for Accreditation of Laboratories
- **EA** European Cooperation for Accreditation (od listopada 1997 r.)
- **IAF** International Accreditation Forum
- **ILAC** International Laboratory Accreditation Cooperation

Cel: uzyskanie członkostwa

- **8 kwietnia 1999 r. w siedzibie PCBC**
Podpisanie porozumienia między Głównym Urzędem Miar a Polskim Centrum Badań i Certyfikacji o współpracy w zakresie prowadzenia jednolitej polityki w obszarze akredytacji.
- **PCBC** – prowadziło akredytację jednostek certyfikujących, inspekcyjnych i laboratoriów badawczych.
- **GUM** – prowadził akredytację laboratoriów pomiarowych.

Z dniem **1 stycznia 2001** roku powołane zostaje
Polskie Centrum Akredytacji na bazie:

- Biura Akredytacji PCBC i
- Zespołu Akredytacji Laboratoriów Pomiarowych GUM

Podstawa:

- Ustawa z 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw
(Dz.U. Nr 43 poz.489)

zastąpiona później:

- Ustawą z 30 sierpnia 2002 r. o ocenie zgodności
(Dz.U. Nr 166 poz.1360 ze zm.)

- Ustawa o ocenie zgodności w art. 35 przewiduje powołanie **Rady ds. Akredytacji** jako organu opiniotawczo-doradczego dyrektora PCA.
- W skład Rady wchodzi proporcjonalnie, w liczbie zapewniającej brak dominacji którejkolwiek ze stron, osoby reprezentujące organy administracji rządowej, krajową jednostkę normalizacyjną oraz ogólnopolskie organizacje:
 - ✓ konsumenckie,
 - ✓ prawodawców,
 - ✓ gospodarcze i
 - ✓ naukowo-techniczne.

**W skład Rady ds. Akredytacji PCA trzeciej kadencji
2011-2016 wchodzi przedstawiciele następujących organizacji:**

- Krajowa Izba Gospodarcza
- Rada Główna Jednostek Badawczo-Rozwojowych
- Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB
- Ministerstwo Gospodarki
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
- Ministerstwo Zdrowia
- Ministerstwo Środowiska
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- Urząd Komunikacji Elektronicznej
- Urząd Dozoru Technicznego
- Klub Polskie Forum ISO 9000
- Bussiness Center Club
- Polska Izba Ubezpieczeń
- Federacja Konsumentów
- Polski Komitet Normalizacyjny
- Główny Urząd Miar
- Naczelna Organizacja Techniczna
- Wyższa Szkoła Menadżerska

Główne zadania Rady, to opiniowanie:

1. Stanu i kierunków rozwoju akredytacji.
2. Działalności merytorycznej Centrum Akredytacji.
3. Rocznych planów i sprawozdań z działalności Centrum Akredytacji.

Kadencja Rady trwa 6 lat.

**Rada pracuje w oparciu o „Regulamin działania Rady
do Spraw Akredytacji przy Polskim Centrum Akredytacji”
przyjęty w dniu 27 października 2011 roku**

Do zadań Rady w szczególności należy: (uściślenie)

- a) powoływanie i odwoływanie przewodniczącego Rady i jego zastępców;
- b) uchwalanie regulaminu działania Rady i zmiany do regulaminu;
- c) powoływanie i rozwiązywanie Komisji (powoływanie do rozwiązania konkretnych zadań);
- d) wydawanie opinii dotyczących stanu i kierunku rozwoju PCA;
- e) wydawanie opinii dotyczących działalności merytorycznej PCA;
- f) wydawanie opinii dotyczących sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności PCA oraz projektów rocznych planów finansowych.

Rada wyraża opinie oraz formułuje propozycje w drodze uchwał podpisywanych przez Przewodniczącego.

Na przykład uchwała w sprawie „Kierunków Rozwoju Działalności Akredytacyjnej PCA na lata 2012-2014” na posiedzeniu Rady w dniu 26.11.2013 r.

Rada zbiera się na posiedzeniach nie rzadziej niż 2 razy w roku.

Z posiedzeń Rady sporządza się protokół.

- W Polsce **akredytacja jest warunkiem autoryzacji i notyfikacji** (jednostka notyfikowana).
- **PCA** sprawuje nadzór nad jednostkami notyfikowanymi.

Akredytacja potwierdza kompetencje jednostek oceniających (CAB).

Korzyści

Podstawowymi elementami infrastruktury oceny zgodności, zarówno w obszarze dobrowolnym jak i obowiązkowym, są jednostki prowadzące badania, wzorcowanie, certyfikację (wyrobów, systemów jakości, personelu) oraz inspekcję. Zaufanie do możliwości technicznych, bezstronności i rzetelności ma zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania wzajemnego uznawania w ramach jednolitego rynku oraz w relacjach z krajami trzecimi. Akredytacja jest narzędziem umożliwiającym zapewnienie tego zaufania.

POLSKIE CENTRUM BADAŃ I CERTYFIKACJI S.A.

Zapis art. 60 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności mówił, że z dniem wejścia w życie tej ustawy, zadania określone w art. 7 ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. o badaniach i certyfikacji (Dz.U. 1993 nr 55 poz. 250 z późn. zm.) wykonuje PCBC S.A. Dotyczyło to nadzorowania i organizowania krajowego systemu badań i certyfikacji funkcjonującego do czasu uzyskania przez RP członkostwa w UE. Zadania te wygasły wraz ze zniesieniem ustawy o badaniach i certyfikacji w dniu 30 kwietnia 2004 r.

Powołana na mocy ustawy z dnia 28 kwietnia 2000 r. spółka Polskie Centrum Badań i Certyfikacji Spółka Akcyjna przejęła zadania, pracowników i majątek zniesionego Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji działającego jako urząd centralny. Do 31 kwietnia 2004 r. PCBC S.A. koordynowało krajowy system badań i certyfikacji.

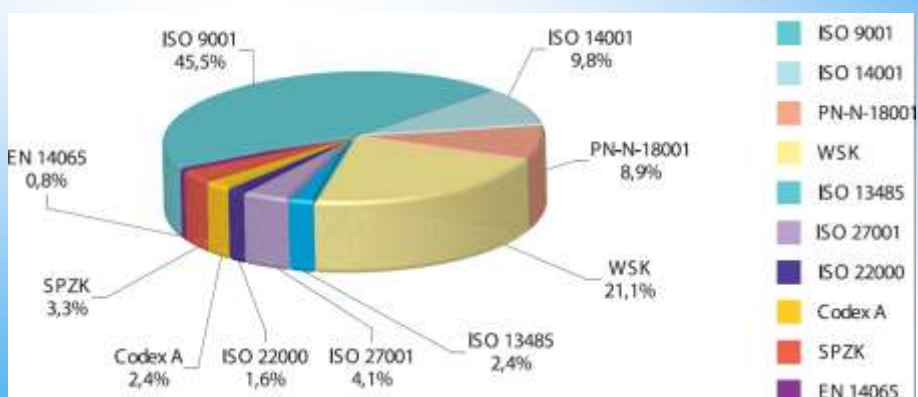
Obecnie główne zadania PCBC S.A. to:

- certyfikacja systemów zarządzania,
- certyfikowanie i badanie wyrobów,
- szkolenia,
- certyfikacja personelu, w tym menedżerów i auditorów EOQ.

W PCBC S.A. określona została
 „Polityka Jakości i bezpieczeństwa informacji
 oraz został wdrożony zintegrowany system
 zarządzania obejmujący wymagania normy
 PN-EN ISO 9001:2009 i
 PNISO/IEC 27001:2007 ”

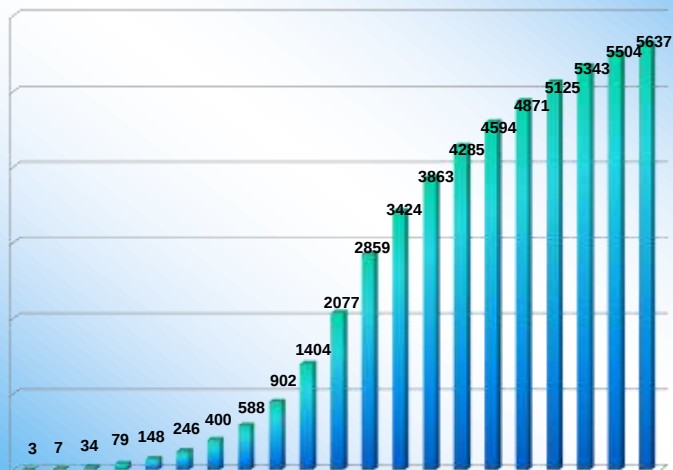
17

PCBC S.A. prowadzi certyfikację systemów zarządzania również we współpracy z partnerami zagranicznymi. W tym zakresie, współpraca jest prowadzona m.in. z: TRCEL – Turcja, ROCERT S.A. – Rumunia oraz KTL – Korea.

Struktura wydanych certyfikatów na systemy zarządzania

Dynamika wzrostu liczby certyfikatów systemów zarządzania wydanych organizacjom do końca 2012 r. przedstawiona jest na wykresie poniżej. O dynamice rozwoju świadczy fakt, że w ciągu ostatnich 20 lat działalności PCBC, liczba wydanych certyfikatów dla nowych klientów wzrosła z 3 w 1993 r. do 5637 na koniec 2013 r.

Stan na:
31.12.2013

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A., jako jednostka notyfikowana zarejestrowana w Komisji Europejskiej pod numerem 1434, działa w zakresie następujących dyrektyw UE:

- 2006/95/WE – sprzęt elektryczny,
 - 2004/108/WE – kompatybilność elektromagnetyczna,
 - 2009/48/WE – bezpieczeństwo zabawek,
 - 89/106/EWG – wyroby budowlane (dla niektórych materiałów – od 2013 zastąpiona rozporządzeniem),
 - 2006/42/WE – maszyny (dla wybranych maszyn),
 - 94/25/WE – rekreacyjne jednostki pływające,
 - 90/385/EWG – aktywne wyroby medyczne do implantacji,
 - 93/42/EWG – wyroby medyczne,
 - 98/79/WE – wyroby medyczne do diagnostyki *in vitro*,
 - 99/5/WE – urządzenia radiowe i końcowe urządzenia telekomunikacyjne,
- a ponadto w zakresie dyrektywy 1996/97/WE – efektywność energetyczna chłodziarek i zamrażarek.

Publikacje

ABC JAKOŚCI

RAPORT ROCZNY

Nagrody i wyróżnienia otrzymane przez PCBC

PCBC S.A. zostało wielokrotnie docenione na polskim rynku m.in. takimi nagrodami, jak:

- Certyfikat Solidna Firma 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012
- Firma Roku Primus Inter Pares 2008
- Laur Super Białego Tygrysa - Energia 2006
- Laur Białego Tygrysa - Energia 2004
- Polska Honorowa Nagroda Jakości 2007
- Kwartalnik ABC Jakości
- Polska Honorowa Nagroda Jakości 2005

Dziękuję za uwagę